

Books

TICIÀ RIERA I SALA

Evolució de l'art musical **NOVETAT**

Història, estils i formes

Ed. Columna
15,5 x 23,5 cm. 368 pàgs.
Rústica amb solapas
24.00 € - Ref. 108101.1

Un treball complet i meticulós sobre l'evolució de l'art musical i les seves característiques en les diferents èpoques. Pel seu contingut i pel profund estudi que presenta, és una valuosa guia per a qui vulgui documentació sobre compositors, estils i formes de l'art musical.

NOVETAT

Pedagogia de la història de la música

L'Aixernador edicions
12 x 16,5 cm. 152 pàgs.
Rústica
12.00 € - Ref. 108100.1

Obra única en el seu gènere on no solament s'exposa un gran ventall d'exercicis didàctics aplicats a tota la història de la música, sinó que també fa conèixer el seu pensament sobre la pedagogia d'aquesta matèria. Molt recomanable per al professor en la més àmplia expressió: estils, formes, gèneres, instruments...

Aprendre a estimar l'art més excels

Ticià Riera
EVOLUCIÓ DE L'ART MUSICAL

NOU Evitant de repetir el contingut i el to de la majoria d'obres sobre la història de la música i destacant-ne els estils propis de cada poble, Ticià Riera ha fet una obra innovadora, clara i amb un admirable objectiu: que valorem la música entre tots els sons eixordadors d'una societat tan visual. Rústica. 368 pàgs. N. 15594 Ptes. 3.400

Ticià Riera és concertista i professor de música des de molt jove. Després d'escriure *Pedagogia de la història de la música*, un llibre adreçat als mestres, ha estat deu anys treballant intensament en l'obra tan completa que us presentem.

Ticià Riera
EVOLUCIÓ DE L'ART MUSICAL

Una història de la música realment magnífica i diferent: ha volgut una clara i rigorosa redacció i, sobretot, reflectir l'especificitat de cada poble. Rústica. 368 pàgs. N. 15594 Ptes. 3.400

CERCLE de lectors

L'AIXERNADOR EDITA UN LLIBRE SOBRE L'EVOLUCIÓ DE L'ART MUSICAL

El segell editorial argentoni L'Aixernador ha editat recentment el llibre *L'evolució de l'art musical. Història, estils i formes*, de Ticià Riera. El treball s'emmarca dins la col·lecció "Arrels", de la que anteriorment va publicar-se el títol *La Nova Cançó* (1958-1987). *Balanç d'una acció cultural*, del professor, també d'Argentona, Llorenç Soldevila i Balart.

Evolució de l'art musical és un llibre pensat per a aquelles persones que "vulguin endinsar-se en el coneixement integral musical d'una manera clara i planera i que, en un moment donat, els interessin dades d'una època, autor, estil, forma musical..."

L'autor ha elaborat l'obra partint d'unes investigacions científico-musicals actuals, a les que cal afegir dades de l'estil de "Com va néixer la música a la Prehistòria, segons els etnòlegs", "La gran importància de Cabanilles i Elias, que s'avançaren en la tonalitat a Johann Sebastian Bach"...

La tasca realitzada per Ticià Riera ve acompanyada de nombroses notes a peu de plana per tal de fer més entenedora la lectura i els diversos conceptes que es tractin i també d'un apèndix amb un bon nombre de fotografies o il·lustracions i comentaris i anàlisis de les obres d'Arriaga, Espià, Mompou, Rodrigo, Joaquín Serra i Toldrà. El llibre, pels seus continguts històrics, estilístics i formals, es converteix en una utilíssima eina per aquells persones sensibles a l'art musical o que decideixin ampliar els seus coneixements en aquest camp.

Ticià Riera, l'autor, va néixer a Lleida el 1946 i és concertista i professor de música. **O. BELTRAN**

EL PUNT / Dijous, 19 de gener de 1995 CULTURA-ESPECTACLES

■ LLETRES

L'Aixernador edita un llibre sobre l'evolució de l'art musical

Conté un apèndix amb ressenyes biogràfiques de compositors

■ Marató. La col·lecció Arrels de l'editorial argentoni L'Aixernador té un nou títol, del concertista i professor de música Ticià Riera. *Evolució de l'art musical. Història, estils i formes* és un treball de divulgació musical pensat per a aquelles persones que es vulguin endinsar en el coneixement integral musical d'una manera clara i planera i que, alhora, els interessin dades d'una època, autor, estil o forma musical determinada. El lector hi pot trobar aspectes inusuals en els llibres d'aquest tipus i ressenyes biogràfiques de compositors.

Cori va néixer la música a la prehistòria o com els músics Cabanilles i Elias van avançar-se a Bach i la tonalitat de les composicions (demostrat, aquest fet, per mitjà de partitures) són alguns dels aspectes tractats al llibre *Evolució de l'art musical. Història, estils i formes*, de Ticià Riera. El treball l'ha publicat l'editorial argentoni L'Aixernador dins la col·lecció Arrels i ha comptat amb la col·laboració del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Segons explica l'autor, el llibre ha estat pensat per a les persones que vulguin endinsar-se en el coneixement integral musical d'una manera clara i planera i que, alhora, els interessin dades d'una època, autor, estil o forma musical determinada. L'obra s'ha elaborat a partir d'investigacions científico-musicals recents i inclou més d'un centenar de notes a peu de plana, que pretencin aclarir una terminologia musical que podria resultar de difícil comprensió per a un lector no versat en música.

Per altra banda, el llibre està actualitzat en els aspectes científico-musicals i en la terminologia donada: pels canvis fonètics que s'han produït en la llengua catalana. També hi ha atenció a comentaris, exclusivament de l'autor, de les anàlisis de les obres d'Arriaga, Espià, Mompou, Rodrigo, Joaquín Serra i Toldrà, entre d'altres, i un apèndix amb un bon nombre de fotografies i ressenyes biogràfiques de compositors.

Una eina útil

En la nota introductòria, Riera explica les seves intencions en escriure *Evolució de l'art musical*: «Hi ha moltes maneres de poder veure utilitat, i no bé considero que, segons la situació, és més urgent una manera de fer que una altra; però en línies generals, creient els casos especials a part, crec que una molt bona manera de ser útil és fer quelcom per a adquirir la consciència de la unitat del món abstracte amb el físic; només en la mesura en què l'home assolida, pot l'home sentir-se feliç».

Per al raonament, una de les principals particularitats del llibre és «la de no basar-se en certes faltes crítiques heretades d'esquemes passats i que hom intenta perpetuar», com també apunta l'autor. Així fa que *Evolució de l'art musical* sigui un treball «ben documentat sobre la tradició musical de cadascuna de les nacionalitats de l'Estat Espanyol».

Ticià Riera va néixer a Lleida l'any 1946, encara que actualment viu a Barcelona. Va estudiar piano amb la professora Esperança Vallès i amb el mestre Pere Vallès, i després de la seva etapa de mestre Josep Cribell, musicòloga en la seva branca històrica amb el doctor Josep Maria Llorenç, i branca paleontològica amb el doctor Miquel Querol. De ben jove que actua com a organista, activitat que compagina amb l'ensenyament musical. Fa un dels fundadors de la Coral Mare de Déu del Coll. I el 1980 va fundar una acadèmia musical que porta el seu nom. Ha publicat nombrosos articles i de l'única obra editada fins al moment sobre la pedagogia de la història de la música.

La clau
January-February 1995

El Punt
January 19th 1995

EVOLUCIÓ DE L'ART MUSICAL

Història, estils i formes

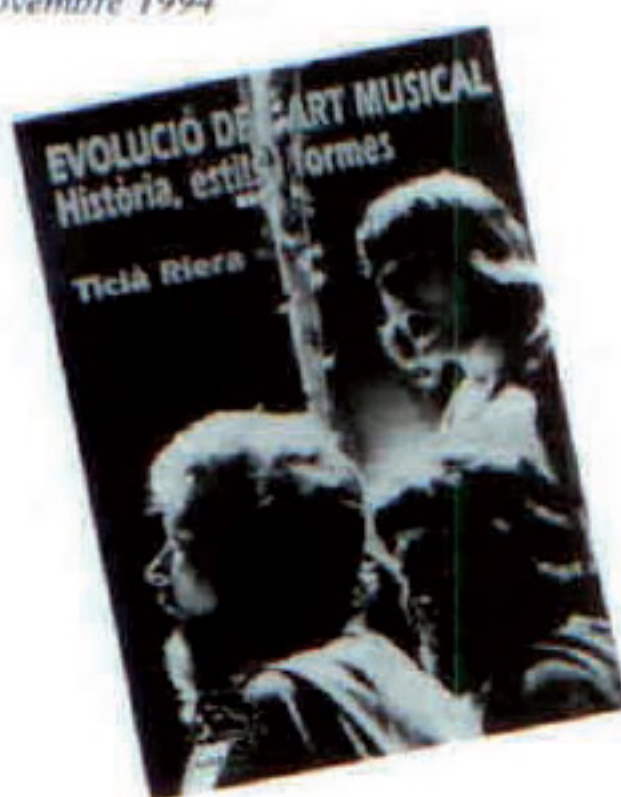
Autor: Ticià Riera

Editorial: L'Aixernador Edicions

Col·lecció Arrels, núm. 3

ISBN: 84-88568-13-4

Novembre 1994

És un llibre pensat per a aquelles persones que vulguin endinsar-se en el coneixement integral musical d'una manera clara i planera i que, en un moment donat, els interessin dades d'una època, autor, estil, forma musical (estructura de la música, etc.) determinada.

Aquesta obra està elaborada partint d'unes investigacions científico-musicals tan actuals, que fan gaudir molt el lector, ja que aquest, si és afeccionat a la música, es troba sorprès en molts moments a causa del resultat d'aquestes investigacions.

Un altre fet interessant és que el lector troba aspectes no gens usats en els llibres de divulgació musical, com és el cas de com nasqué la música a la Prehistòria, segons els etnòlegs; la gran importància de Cabanilles i Elias, els quals s'avançaren en la tonalitat a Johann Sebastian Bach (demostrat això mitjançant purtitures), etc.

Una altra dada de gran importància és la gran quantitat de notes a peu de plana, 146 concretament, ja que l'autor no només aclareix qualsevol terminologia musical que podria resultar de difícil comprensió per al lector no versat en música, sinó també el significat d'aquells títols en què no ha estat possible una traducció al català (sempre després del títol original hi ha la traducció al català per a una més bona comprensió de l'obra), entre d'altres.

Aquesta obra no solament està actualitzada en els aspectes científico-musicals esmentats, sinó també en tota la terminologia donada pels canvis fronterers que últimament han esdevingut a Europa. També cal fer menció que, sempre que ha estat a l'abast de l'autor, tant les dades de naixement dels autors com les de la seva

mort, estan escrites segons la terminologia de la seva època i la de l'actual, cosa que fa que el llibre s'enriqueixi en certs aspectes històrics.

Aquest llibre té també la gran particularitat de no basar-se en certs falsos criteris que hem heretat d'èpoques passades i que hom intenta perpetuar; això fa que, per primera vegada a nivell universal, s'editi un llibre perfectament ben documentat sobre el nacionalisme musical de cadascuna de les nacionalitats de l'Estat espanyol.

Totes aquestes originalitats es veuen coronades pel fet que tots els comentaris de les anàlisis de les obres d'Arriaga, Espià, Mompou, Rodrigo, Joaquim Serra i Toldrà són exclusivament de l'autor, com també ho són, en part, les d'Albéniz, Granados, Salvador, etc. Comentaris que poden, o no, coincidir amb els dels altres estudiosos de la música.

Com a cloenda direm que en aquesta obra hi ha un apèndix amb un bon nombre de fotografies i amb les ressenyes biogràfiques de compositors.

Resumint, direm que aquesta obra, pels seus continguts històrics, estilístics i formals, és no solament una novetat, sinó d'una gran utilitat per aquelles persones sensibles a l'art musical.

EL CANT CORAL A CATALUNYA (1891-1979)

Autor: Pere Artís i Benach

Pròleg d'Oriol Martorell

Editorial: Barcino

amb la col·laboració de la Fundació Güell i de la Fundació M. Fca. Roviralta

ISBN: 84-7226-536-6

El cant coral, a més de l'específica comesa artística que li és pròpia, és una de les eines decisives amb què ha comptat Catalunya per a mantenir vius en amplis sectors els trets essencials que ens defineixen com a comunitat nacional.

Paradoxalment, la densa trajectòria d'aquesta particular faceta expressiva no ha comptat, fins ara, amb una síntesi global que en resumís les notes distintives.

Aquest volum, en paraules de l'autor, «vol ser una primera aportació per a omplir el buit bibliogràfic sobre la matèria; un buit més greu que no sembla, puix quelcom dóna per sobreentesa una coneixença que, si es produeix, acostuma a ser purament tòpica i superficial».

Fruit d'una apassionada recerca en múltiples fonts, d'experiències directes i del maneig d'una documentació copiosa, «El cant coral a Catalunya (1891-1979)» aporta una visió general del tema, amb dades absolutament inèdites i de primera mà. D'aquí la importància d'aquesta història sobre el cant coral a Catalunya; una història —tal com afirma Oriol

A quatre veus

February, 1995

bibliografia

Evolució de l'art musical

Ticià Riera,
Evolució de l'art musical,
Editorial Columna,
Barcelona 2007.

Evolució de l'art musical de Ticià Riera és un llibre de divulgació musical

molt útil com a obra de consulta per a aquells que ja gaudixen d'una cultura musical bàsica, i també com a llibre de lectura per a aquells que es vulguin introduir en el fet musical d'una manera general.

Si la intenció inicial de l'autor era crear un llibre de text per a alumnes de batxillerat, no sols ha aconseguit amb escreix aquest objectiu, sinó que, a més, ha tret a la llum un document rigorós, plenament científic, actual, entenedor, instructiu i enriquidor, tant per als professionals de la música com per als afeccionats.

En el moment de la seva aparició no hi havia cap llibre d'història de la música en llengua catalana i de «mentalitat catalana» (segons paraules del mateix autor) que donés una visió general prou completa del fet musical universal i que alhora tingués en compte d'una manera especial els composi-

tors de casa nostra. Això dóna a aquesta publicació un valor afegit, ja que omple un buit existent en aquest camp. I no cal dir que, amb constants revisions, s'ha aconseguit un llibre molt actual i complet.

A més, Ticià no es limita a citar i descriure la vida i obra de cada compositor, sinó que els contextualitza tots en el seu entorn social, polític i cultural, i en resalta l'aportació particular a la història de la música. Tot això amb uns criteris molt científics i a la vegada d'una manera molt personalitzada, començant sempre per fer una breu descripció psicològica del compositor, en la qual resalta sovint anècdotes curioses i interessants, sovint poc conegudes però representatives del compositor en qüestió i que ajuden a comprendre la seva personalitat i la seva obra. Són especialment interessants els casos de Haydn i Wagner.

Les ressenyes biogràfiques de tots els compositors són emplaçades al final del llibre en un annex. Aquest fet és molt pràctic i encertat, ja que dóna més fluïdesa a la redacció i facilita enormement la consulta de qualsevol dada biogràfica.

El contingut de cada tema és molt complet i presentat ordenadament, usant sempre un llenguatge i una terminologia entenedors per a qualsevol mena de públic.

Per les seves característiques, doncs, aquest llibre ocupa un lloc únic en el seu gènere i és absolutament recomanable per a ser usat com a llibre de text pels alumnes de batxillerat i pels estudiants de música de grau mitjà. No cal dir que és també una obra altament recomanable de tenir en les biblioteques de les escoles de música i en les escoles d'ensenyament mitjà. ♦

LLUÍS VILA

CERCLE de lectors

LLUC

freqüents a les revistes de la premsa forana. *Un poble, un temps* comença amb un extens i globalitzador estudi sobre el poble de Montuïri, l'espiu vital dels vint-i-un vells i velles que són entrevistats. A través de les seves paraules —translladades amb la màxima fidelitat als lectors— se'ns apareix tot el món de vivències d'aquest poble del Pla de l'illa en un període llarguíssim de temps, entre la Restauració i la Guerra Civil (1874-1936). La lingüística, l'antropologia i l'etnologia, la cultura popular, els estudis literaris i històrics, la gastronomia, i d'altres branques del saber, poden trobar en aquest llibre del professor Miralles una vena fecunda d'on extreure'n materials ben aprofitables.

Bartomeu Prohens Perelló:
CATERINA FLORETA. UNA BRUIXA DEL SEGLE XVII.
Presentació de Maria Rosa Estaràs.
Palma, Lleonard Muntaner Editor.
(«Llibres de la Nostra Terra», 10),
1995, 149 ps.

El llibre és una proposta de viatge als inferns més profunds de la Inquisició en la Mallorca de principis del segle XVII. L'art de la feiteria, la presència del diable, els encanteris, els malefics i els mals esperits entrenyallaren entre el 1622 i el 1626 la història que ens conta B. Prohens, i que posa els pèls de punta, sobretot perquè sabem que pertany al món de les certeses històriques i no al de les cabòries imaginàries. El personatge central del procés inquisitorial fou

Caterina Floreta, una dona catalana que vingué expressament a Mallorca per a desentranyar el misteri d'un esperit. El llibre té un complement final molt interessant: un *Diccionari d'encanteris, filtres i fórmules màgiques*.

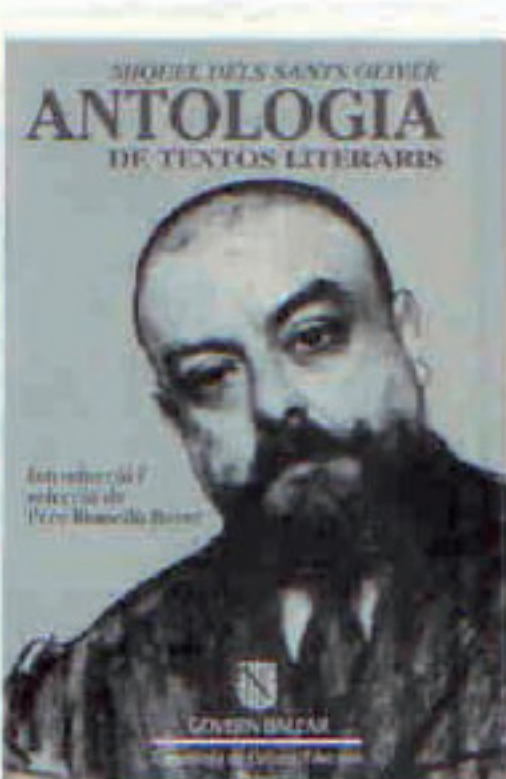

FOTOBIOGRAFIA. MARIA VILLANGÓMEZ. Recopilació fotogràfica de Francesc Amengual. Presentació de Jean Serra. Mallorca, Editorial Moll, 1995, 68 ps.

Una selecció de l'àlbum fotogràfic del poeta eivissenc. Les imatges són presentades d'acord amb un ordre cronològic i van acompanyades d'unes breus frases manuscrites en les quals l'escriptor explica el quan, el qui i el com de cada fotografia. Alguns textos literaris del mateix Villangómez completen l'obra.

Miquel dels Sants Oliver:
ANTOLOGIA DE TEXTOS LITERARIS. Introducció i selecció de Pere Rosselló Bover. Palma, Govern Balear. Conselleria de Cultura, Educació i Esports, 1995, 165 ps.

Enguany fa setanta-cinc anys que va morir Miquel S. Oliver, un dels grans escriptors i intel·lectuals de la Mallorca contemporània. L'interès per la seva obra literària, periodística i assagística aquests darrers anys ha anat molt en augment. I és ben just

que sigui així perquè els seus escrits —nombrosíssims i diversos— són un pou que no té fons. El professor Pere Rosselló ha preparat una antologia molt completa —una llarga introducció, biogràfica i d'anàlisi literària; una selecció de poemes, de quadres de costums, de relats breus i de fragments de novel·les— que permet aproximar-nos a l'escriptor sense haver de prescindir de cap dels seus múltiples registres. A més, al final hi ha tot un seguit de propostes de treball que permet que els escolars en puguin treure un profit alegit com a material més estrictament didàctic. El llibre duu tot un seguit de fotografies d'Oliver o d'imatges que remetien als seus textos.

Ticià Riera: **EVOLUCIÓ DE L'ART MUSICAL. HISTÒRIA, ESTILS I FORMES**. L'Aixernador Edicions.

El pedagog, concertista de piano i professor de música de F.I.B. Joan Boscà (Barcelona), Ticià Riera, ha treballat durant més de set anys per escriure *Evolució de l'art musical. Història, estils i formes*. Això com ho indica el títol, aquesta obra és un comentari de les diferents èpoques humanes i de la seva evolució quant a la música.

El llibre està estructurat en trenta dos temes que tracten l'art musical

des de La Prehistòria (tema 1) fins a L'Escola de Viena i compositors posteriors (tema 32). En aquests trenta dos temes l'autor fa un següent detallat de les manifestacions musicals de cada època així com un comentari dels progressos que es produeixen amb el pas del temps. A més d'això, el comentari i estudi dels compositors més destacats dins cada període i també les expressions musicals d'arreu del món, així com estils i formes, hi són presents. Al final de l'obra podem trobar també algunes fotografies i unes ressenyes biogràfiques que fan referència a allò que s'ha exposat durant els temes. Amb tota aquesta presentació l'autor ens mostra com la música és un element inseparable de l'home i això ens ho confirma el fet que la música, d'una manera o d'una altra, és present des de la prehistòria fins ara mateix.

Una de les característiques que cal esmentar d'aquest llibre és l'ús que fa l'autor de les dades i informació generals i de les dades i informació concretes. Així, Ticià Riera crea una obra en la qual els conceptes generals són claríssims i la informació concreta i exhaustiva complementa la visió global de cada tema (podem posar com a exemple l'apèndix en el qual trobam fotografies i ressenyes biogràfiques). Això fa que aquesta obra no sigui exclusiva per a alumnes de música, sinó que, com el mateix autor diu, és un llibre «sobretot de divulgació». Aquest fet no vol dir, però, que alumnes i professionals o afeccionats de la música no treguin un grandíssim profit d'aquest volum.

Ricard Terradas Calafell

Ticià Riera: **PEDAGOGIA DE LA HISTÒRIA DE LA MÚSICA**. L'Aixernador Edicions, 1995 (2ª edició ampliada).

Ticià Riera, amb l'obra *Pedagogia de la Història de la Música*, exposa la seva teoria sobre com ha de ser

Pep Alsina i Frederic Sesé, *La música i la seva evolució. Història de la música amb propostes didàctiques* i 49 audicions. G.A.O. Barcelona, 1995.

Ticià Riera, *Evolució de l'art musical: història, estils i formes*. Pròleg de Roger Aliet. L'AIXERNADOR, Argentona, 1995.

El curs de la història és comparable a una processó en moviment. Però, l'historiador -segons E.H. Carr- ha d'evitar la temptació de contemplar l'escena des d'un cingle solitari. És una figura més, un punt obscur d'aquesta llarga i constant desfilara que serpenteja i canvia el rumb i, de vegades, retrocedeix i enfila cap a perspectives insòlites. Ell guanya terreny. I mira enrere. Com Pep Alsina i Frederic Sesé, que són conscients dels problemes d'establir el propi angle de visió sobre el passat i s'han aventurat pel corrent de la història de la música -formes, estils, recursos compositoris, concepcions estètiques, accions i reaccions-, des del present i amb l'ajuda d'aquells compositors que hi han aportat algun canvi, millora, contrast o evolució.

¿Com determinar les quasi imperceptibles metamorfosis de la història de la música? Els autors tenen un mètode d'apreciació.

L'ordenació dels períodes musicals

ANNA M. GIL

Diuen que l'acompliment d'un article musical suposa, primer, "la recerca i les provatures", després, "l'assentament de les novetats" i "l'acurament dels patrons i les tècniques" i, finalment, la "perfecció i la complexitat, que sovint es transforma en complicació i enrevesament". Són tres períodes -recerca, assentament, perfecció- coincidents amb tres generacions. Encara que, excepcionalment, alguns compositors arriben a sintetitzar-los tots, mentre que els immobilistes es mantenen en unes formes prefixades.

PRECISIÓ DIFÍCIL

Alsina i Sesé constaten les dificultats de precisar qui o què fa evolucionar la música: amb freqüència, els innovadors han creat una obra inconnexa, i són d'altres que fan progressar experiments anteriors. Perfecció, repetició, recerca de noves vies, d'aquesta manera -pensen- es fa camí. Sense trencaments: els esdeveniments socials i polítics, el contacte amb diferents arts i països, etc., converteixen els cicles en una espiral sempre oberta. I els nostres

historiadors afirmen que els -en vida- famosos resulten poc innovadors, i que són els inadaptats al seu temps que, en general, serveixen de model als creadors del futur. Però, integrats i marginats, configuren un tram dins la història, tot donant-li un significat precís. L'aportació d'ambdós és igualment necessària per copsar alguns aspectes curiosos del, per molts desconegut i impenetrable, art musical. Per exemple: J.S. Bach es comprèn millor si abans es tenen en compte Frescobaldi, Schütz i Buxtehude; també costen d'entendre els dubtes de Brahms per comprendre una simfonia si, prèviament, no s'han escoltat les de Beethoven; així mateix, "les complicacions vocals de Chicago o de Genesis tenen les seves arrels en els Beatles".

Interessant i diferent -amb ampliacions, dades, comentaris, dos discos compactes que apun-

talen la narració principal, i amb orientacions i propostes didàctiques-, és la manera com els autors han abordat aquesta història de la música que vol fer-nos veure, entre d'altres coses (origen i mesura dels sons, l'evolució instrumental i de notació, la importància dels nacionalismes musicals, etc.), perquè aprofundir en Duke

Els historiadors afirmen que els famosos en vida són poc innovadors, i que són els inadaptats al seu temps que, en general, serveixen de model als creadors del futur

Ellington simplifica la comprensió de les harmonies de John Coltrane o Thelonius Monk, perquè Michael Nyman "es fa diàfan per als que han escoltat Pink Floyd", i perquè "a qui li agradi Wather Report, Chick Corea o Música Urbana ho té fàcil perquè li agradi també Stravinsky o Bartók".

El llibre de Ticià Riera és més

historicista. I malgrat que contempla aspectes no gens usuals en els textos de divulgació musical -el naixement de la música a la prehistòria o la importància de Cabanilles i Elias, que es van avançar en la tonalitat a Johann Sebastian Bach, o les característiques musicals de les distintes nacionalitats de l'Estat espanyol-, està pensat, igual que els diccionaris i les enciclopèdies, per a la consulta puntual sobre una època, una tendència o un autor.

COMENTARIS PERSONALS

D'altra banda, ofereix comentaris molt personals de les obres d'Arriaga, Espà, Mompou, Rodrigo, Joaquim Serra, Toldrà, Albéniz, Granados, Salvador i d'altres. I posa especial interès en la terminologia i les definicions.

És complicat destriar en el magma de falsos criteris heretats i perpetuats per la tradició, i és difícil fixar un moviment artístic que no acaba mai d'adaptar-se als seus representants canònics. L'intent d'ordenar i especificar els diferents períodes de la llarga i comple-

xa història de la música s'assembla -parafrasejant el crític Harold Rosenberg- a un partit de futbol on la pilota canvia de posició, segons les jugades, i on només en comptades ocasions encerta l'objectiu. Alsina, Sesé i Riera juguen. Cadascú a la seva manera. El lector dirà quants gols han entrat a la porteria.

Avui
September, 1995

LLIBRES I MATERIALS

51

la dificultat pràctica i la confusió conceptual que suposa la divisió dels continguts en conceptuals, procedimentals i actitudinals; l'aplicabilitat real dels tres nivells de concreció amb el reduït marge que tenen els ensenyants, i conclou dient que «només l'interès, la comprensió, la il·lusió i un cert protagonisme del professorat en l'elaboració del seu disseny curricular poden fer variar substancialment la realitat actual de les nostres aules».

Els dos últims capítols estan dedicats a la concreció de la nova ordenació dels elements curriculars a l'Educació Secundària Obligatoria i la reordenació curricular a l'àrea de les ciències socials. En aquesta última part, són interessants les aportacions que fa als criteris metodològics i d'avaluació que proposa, com també el paper que atorga al professorat i a l'alumnat en la proposta. Pel que respecta ja als temes de ciències socials, destacaríem les diferents idees que ofereix en aquesta àrea per tal de passar d'un nivell de concreció a un altre, i les reflexions al voltant d'una proposta modular titulada «Història de Catalunya» i la seva experimentació a l'aula.

Algunes frases significatives que poden orientar el lector potencial sobre l'opció triada per l'autor d'aquest llibre podrien ser aquestes: «És amb aquesta intenció de recuperar el lligam persona/territori...», «Aquest ensenyament (el de la història) no és mai neutre, respon a interessos ideològics legítims d'una determinada concepció nacional, sigui estatal o no ho sigui» o «El nacionalisme espanyol, mitjançant l'estat posseeix múltiples instruments més "moderns" i més eficaços de preservar la seva identitat nacional» (amb referència a la possibilitat de concretar els PCC a través de les diferents CA). I la mateixa frase de Balcells que apareix en el volum, ho resumeix tot: «Ara bé, quan es tracta d'una nació sense estat, la seva història es connotarà enfront d'un estat o estats, ja que "la història d'una nació sense estat és la història d'una nació amb l'estat en contra seu"». (Balcells, A.: «Un exemple d'història nacional d'una nació europea sense estat: Catalunya». *Butlletí del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya* (juny 1993), núm. 84, p. 32-42.

El volum se'n presenta avalat pel XVI Premi d'Educació Josep Pallach dintre la

col·lecció que porta el significatiu nom d'Escola Catalana i, com ja és tradicional, només s'ha editat en català. Pensem que el llibre fa honor a l'alt nivell de la col·lecció i a les seves característiques d'interès pedagògic i compromís amb el país, malgrat que el títol pugui semblar molt «administratiu». Pensem que és una bona eina d'ajuda al professorat, ja que li ofereix d'una forma molt estructurada i clara no únicament una informació, sinó també, i això és un tret que cal destacar, opinions i experiències que dissipen gran quantitat de dubtes. A la bibliografia s'ha sabut equilibrar autors i obres, tant en català com en espanyol i altres idiomes, oferint un bon recurs per obrir i completar noves vies.

Es podrien haver millorat alguns aspectes, com la separació bibliogràfica per temes, amb alguns comentaris de caire temàtic o particulars, i l'explicitació amb més detall de quantitat de subapartats que queden com molt constrets i iniciats tan sols, encara que compremem que possiblement el seu caràcter divulgatiu i el límit de pàgines no doni per a més. En definitiva, un llibre útil i recomanable per a tots i totes, però especialment per al professorat de secundària de ciències socials.

Enric Ramiro i Roca

Pedagogia de la història de la música

Ticià Riera: *pròlegs de Pere Vallribera i de Francesc Claverol*. Argentona: L'Aixernador, 1995. 2a edició, corregida i ampliada.

Quan tot just fa un mes ESCOLA CATALANA publicava la ressenya del llibre *Evolució de l'art musical: història, estils i formes*, del pedagog i concertista de piano Ticià Riera, presenta ara la del llibre del mateix autor *Pedagogia de la història de la música*.

Pedagogia de la història de la música és un llibre totalment original, extens (ten

aquesta segona edició) en els seus continguts i sobretot fàcil de consultar, atesa la seva senzillesa estructural.

El llibre té dos capítols on l'autor explica la seva teoria sobre la pedagogia de la història de la música. En el primer, i després de justificar l'ensenyament musical, ens parla de la importància relativa dels fets socioculturals i polítics respecte la música, dels coneixements musicals dels alumnes i el fet musical del seu entorn, dels aspectes biogràfics dels compositors i la seva repercussió en la seva música, de les audicions fidedignes segons les diferents èpoques, de la importància de la terminologia musical, de les característiques generals de l'estil de cada època, del coneixement de les formes musicals, de les consideracions històricomusicals i timbriques dels instruments, etc., com també de la metodologia general i de classe i de la importància de l'execució musical en l'alumne. En el segon, ens exposa els objectius, els continguts i els exercicis didàctics de cadascuna de les èpoques i les tendències musicals de tota la història de la música (aquesta és la novetat que més diferencia aquesta segona edició de la primera).

D'aquests exercicis, n'hi ha de pensats per poder ser realitzats a classe en qualsevol nivell educatiu, encara que també es poden realitzar fora d'aquest àmbit, i n'hi ha d'investigació, pensats per ser realitzats fora de les hores lectives.

Tot i l'originalitat de l'obra, l'autor no pretén en absolut dogmatitzar sobre el tema, ans al contrari: dona unes pautes per seguir en el camp erm de la pedagogia de la història de la música perquè el professor no tan sols pugui escollir certs exercicis didàctics, especialment pel que fa a les audicions, sinó que també pugui improvisar-ne.

Aquesta obra pot ser també model per a la confecció o anàlisi de les parts principals d'una memòria d'aquesta matèria, la qual cosa fa que no solament sigui un llibre per a professors d'història de la música, sinó que també ho sigui per a tots aquells estudiosos de la música que tard o d'hora pensin dedicar-se a l'ensenyament de la història de la música.

escola catalana • desembre 1995 • núm. 325

Òpera actual
December, 1995

centre ben tímid i ample, propi més d'un tenor líric que líric-leuger. Només caldrà una millor col·locació de la veu a dalt i una decisió del francès menys oberta i més acurada en les vocals. M. Luna Martín feu gala d'una bona musicalitat a les peces de Brahms i una correcta emissió del so, encara que expressivament té de mil·límetre força. Ambdós intèrprets empastaran i quadranen molt bé llurs veus als duets, que foren el millor de la vetllada, condos amb un bon índex per part de la soprano: una nana de Brahms. No aconseguí adormir al públic. Afortunadament, el tenor tancà el recital amb una cançó donzella molt resida en cant i intenció: "Me voglio fà na casa".

Josep Subirà

Tardor Cultural

Mariano Villalón, baix. Miquel Ortega, piano. Obres de Giménez, Sorozabal, Ortega, Verdi, Puccini, Tchaikovsky, Bizet. Ambada Cultural de El Corte Inglés. 30 d'octubre de 1997.

Després d'haver obtingut pel concert de primavera, Ambada Cultural de El Corte Inglés de Diagonal va decidir tornar a repetir cartellera amb aquests dos magnífics intèrprets en aquesta Tardor Cultural.

A la primera part es van interpretar diverses cançons, entre les quals s'han de destacar les composicions del mateix Miquel Ortega, mestre políticista, autor d'una extraordinària "Romansa de la luna, luna" basada en el Romanticisme Gitan de Federico García Lorca.

A la segona part, Mariano Villalón va fer una gran interpretació d'arias ben conegudes del repertori de baix com "Vecchia zingara" o "La calunnia". El bis va constituir una autèntica sorpresa amb la interpretació del duet del acte I de Rigoletto amb Mariano Villalón com Sparafucile i Miquel Ortega com Pigoletto.

Pedro Hernández

RIERA, Ticià: *EVOLUCIÓ DE L'ART MUSICAL. HISTÒRIA, ESTILS I FORMES*. Barcelona, Columna.

2ª edició revisada i ampliada, 1997.

Reedició del manual que Ticià Riera va publicar el 1994 i que ha tingut prou bona acollida com per arribar a una reedició, cosa que en el món de la música i menys encara en català és tota una nitjada. Concebut com un llibre de referència, evita en tot moment la didàctica farragosa i dibuixa amb poques pinzellades les característiques més essencials de la música. És un llibre que se surt, per molta motiva, dels camins fressats, però que fa un examen força ampli dels diferents períodes, escoles i maneres de les diferents tendències musicals que hi ha hagut. Pot resultar útil per a aquelles persones que en el seu moment van adquirir coneixements musicals i vulguin refrescar conceptes, o també per a una activitat didàctica musical guiada per un professor que estengui després amb exemples i mostres el que es diu en el llibre. La segona edició ha revisat i ha millorat el redactat d'alguns apartats del llibre i es presenta amb una portada força atractiva. R.A.

TICIÀ RIERA

EVOLUCIÓ DE L'ART MUSICAL

Història, estils i formes

Columna

Un llibre fet des d'una sensibilitat especial que cal agrair: els estils musicals propis de cada cultura no han estat bandejats, com passa tan sovint.

Ticià Riera

EVOLUCIÓ DE L'ART MUSICAL

L'esforç que ha demanat fer aquest llibre ha tingut el seu fruit: no és una simple repetició o ampliació de molts altres sobre la història de la música. L'objectiu, assolit, era que ens fes fàcil l'accés a aquest art i que aprenguéssim a valorar-lo i estimar-lo. Rústica. 368 pàgs. N. 15594 Ptes. 3.400

Òpera actual

December 1997 - February 1998

CERCLE de lectors

RIERA, Ticià: *Evolución del arte musical. Historia, estilos y formas*, Barcelona, Ediciones del Bronce, 2000, 495 pp.

A través de *Evolución del arte musical. Historia, estilos y formas*, Ticià Riera (concertista y profesor de música en el Institut d'Ensenyament Secundari Joan Bosch de Barcelona) nos introduce en el mundo de la música con una obra clara y reflexiva, que pone de relieve la formación y conocimientos que el autor adquirió a lo largo de sus estudios de etnomusicología y musicología (rama histórica y rama paleográfica).

Con su labor ha pretendido siempre afianzar el arte musical, abriéndole un lugar en el entramado de una sociedad que hoy, más que nunca, parece ajena a todo aquello que no sea mera imagen y apariencia.

Partiendo de la prehistoria, la estructura del libro traza un recorrido que engloba la época griega, la Edad Media, el Renacimiento, el Barroco, el Clasicismo, el Romanticismo, el Postromanticismo, el Impresionismo, el Nacionalismo y el siglo XX. Agregando un muy acertado apéndice en el que, además de las reseñas biográficas, incluye treinta y cinco interesantes láminas (como una carta autógrafa de Beethoven en la que manifiesta su amarga queja a unos editores de Leipzig por una desfavorable crítica a su *Sinfonía número 3, en mi bemol mayor, op.55, Eroica*).

Como señala el profesor Ticià Riera en las primeras páginas, la música se encuentra muy ligada a la incipiente necesidad, propia del ser humano, de expresarse artísticamente. Así es que, al considerar el arte como esencial actividad del espíritu, y no ya como un constructo artificial y arbitrario, no resulta posible encontrar origen histórico al arte musical, dado que surge de aquella cualidad constitutiva del hombre: su necesidad de expresión artística. Asume entonces la música un enorme valor expresivo que la sitúa en un lugar privilegiado para percibir, junto con su propia evolución, la evolución del ser humano. Y por ello, ya en la prehistoria, la música desempeñó un papel crucial: fue fundamental para proporcionar al individuo un lugar en las estructuras sociales (lo que puede constatarse si se repara en que la música había de estar presente en los ritos mágicos, en los ritos guerreros...). A medida que el hombre se hizo más culto, la música fue aproximándose más a su "mayoría de edad".

En la Grecia clásica los filósofos concebían al músico como aquél que, en sí mismo, poseía la armonía de los sentimientos y de las facultades, y tenía el poder de elevar el alma hacia la perfección. La influencia, tanto egipcia como oriental, llevó a los griegos a estudiar el sistema musical astrológicamente.

Pero uno de los grandes avances lo constituyó la invención de la polifonía. La música medieval europea, aún influida por características orientales, pudo manifestar su esencia gracias a la irrupción de la polifonía (en el siglo IX).

Aunque Ticià Riera apunta que cuando se produjo una de las mayores transformaciones en el ámbito musical fue hacia 1320, con el nacimiento del *Ars Nova*, que introdujo el acorde, la producción simultánea de diferentes sonidos. Esto condujo a que el Renacimiento gozara de un nivel polifónico muy alto, que el profesor Riera compara con "un jardín lleno de flores de varios colores, cada uno de los cuales representa una melodía del maravilloso contrapunto de esta época". Será el Clasicismo el que proporcione a las técnicas de la melodía y de la polifonía una estructura adecuada a través de las formas musicales.

Ahora bien, la profusión de estilos y corrientes propia del siglo XX, disolverá muchas de ellas al evolucionar hacia la absoluta libertad en la composición musical.

La total desintegración de los modos y de los tonos se consolida a partir del trapasado.

En este periodo surgen diferentes tendencias que, partiendo de la música de Wagner, el cual sobrepasó los cánones del propio Romanticismo e inició la gran revolución musical, abriendo el camino hacia una concepción estética nueva (orquestal, armónica, vocal, melódica, etc.), culminan en una quiebra de los moldes musicales (tonos, timbres, ritmos, modos...). El siglo XX se convierte entonces en el principal adalid de una extraordinaria riqueza en concepciones musicales.

El recorrido iniciado por Ticià Riera en la prehistoria culmina en el siglo XX, aunque la consideración de este último prefiere dejarla a aquellos estudiosos de la música que vivan en el siglo XXI ya que, desde esa óptica, podrán valorar, quizá menos aventuradamente, toda la diversidad y pluralidad compositiva.

Como muy bien señala Roger Alier (profesor titular de Historia de la Música en la Universidad de Barcelona, crítico musical del periódico *La Vanguardia* y director de la revista *Ópera Actual*) en un breve prólogo al libro, el enfoque con el que el autor ha escrito esta obra facilita una agradable y fluida lectura. Esto induce, a su vez, a la difusión de la música entre todos aquellos que, de alguna manera, quieran emprender un sosegado viaje por algunos de los periodos más relevantes del mundo musical, percibiendo la música como una de las más sublimes artes que el hombre ha podido crear, como un inhóspito entramado que manifiesta su fuerza evolutiva en la medida en que el ser humano percibe su valor expresivo.

LOGOS. Anales del Seminario de Metafísica
2001, 3: 319-391

Ana González Menéndez

NOTES DE LECTURA

Ticià Riera

Evolució de l'art musical

Fa un temps Barcelona celebrava la festivitat de la Diada de Sant Jordi amb gran esplendor. El carrer estava de gom a gom de gent amb la rosa de rigor i força sovint també amb un llibre a la mà; calia demostrar la presumpta bona entesa amb la dona i aprofitar, de passada, el 10% de descompte de la llibreria...

A les parades de llibres hom hi podia veure molts i molts títols en català d'obres especialment literàries i d'història, però, què passa amb les altres matèries? Podem considerar normalitzat el nostre idioma en què no hi són gaire comuns altres menes de llibres? Podem considerar normalitzat el nostre idioma quan el llibre corrent gairebé mai no arriba a assolir un mínim de tres o quatre edicions?

Cap a mitjans de l'any 1987, Ticià Riera va començar a escriure allò que més tard seria el primer llibre en què, per primera vegada en el terreny universal, podem llegir clar i en català temes que mai abans no s'havien escrit tan abastament, com, per exemple, sobre els diversos nacionalismes musicals de l'estat Espanyol tractats cadascun de forma individual. L'autor trenca, d'aquesta manera, falsos criteris que hom intenta perpetuar. També ens demostra científicament com Joan Cabanilles i Josep Elies s'avançaren en les tonalitats i modalitats de l'Europa actual gairebé mig segle a Johan Sebastian Bach –el qual més tard ajuda a sistematitzar-los mitjançant la seva gran obra de preludis i fugues dedicats als seus alumnes per a l'ensenyament de la composició de la fuga, *El clavecí ben temperat*–, cosa no gens usual de trobar als llibres de divulgació o als de text. Aquestes i altres dades fan que aquest llibre, basat en les últimes investigacions musicològiques, ens faci gaudir d'allò més del coneixement de la història, dels estils i de les formes musicals (estructura de les obres musicals) per la manera planera, clara i concisa en què ha estat escrit, apte per a ser perfectament comprès per a tota persona que vulgui endinsar-se en el coneixement integral de la música, tant si té estudis de conservatori o d'universitat com si no en té de cap mena. Aquesta

facil intel·lecció del llibre ve reforçada pel fet que l'autor empra 159 peus de plana per clarificar tot terme que pogués ser desconegut per a aquell lector no versat en música.

Evolució de l'art musical és un llibre de divulgació o de consulta? Per la seva configuració, és un llibre tan original que no té una línia que el classifiqui clarament en una d'aquestes dues categories. Segons la meua opinió, és ben apte per a aquestes dues finalitats; el mateix autor ens diu a l'apartat «Notes de l'autor» que el va començar a escriure pensant en els seus alumnes d'educació secundària obligatòria, però què, al cap d'uns mesos, el va refer totalment per a transformar-lo en una obra d'alta volada –tot i que ben intel·ligible per a tota persona amant de la música– amb interès d'endinsar-se en els aspectes científics d'aquest art. Així doncs, aquesta obra té dues vessants ben definides: la de poder ser llegida com a llibre que ens il·lustra sobre la història, els estils i les formes musicals, des de la Prehistòria fins als nostres dies, de forma cronològica, i la de ser una eina utilíssima com a llibre de consulta, atesa la seva estructura i pel fet de disposar d'un índex onomàstic, el qual fàcilment ens fa conèixer la història, l'estil i la forma musical de qualsevol compositor molt o mitjanament conegut, com també de molts d'altres poc o gens coneguts.

Cal tenir molt en compte que *Evolució de l'art musical*, que veié la llum pública en la seva primera edició a finals de desembre de 1994, avui dia, i, per tant, després de pocs anys, tractant-se d'un llibre científic musical, ja ha assolit la quarta edició (tercera en català), cosa que demostra la qualitat de l'obra tal com volíem expressar a les primeres línies d'aquest article, i com ben clarament està expressat en el pròleg del llibre, en què Roger Alier ens diu que *Evolució de l'art musical* ha estat escrit amb paciència benedictina, malgrat que l'autor no pertany a cap ordre religiós; surt de les pautes habituals d'aquesta mena d'obres en el final d'aquest segle tan decebedor pel que fa a l'estat de la cultura, l'obsessió per la imatge, la frivolització de la vida i la inflació de falsos valors.

Ticià Riera: *Evolució de l'art musical. Història, estils i formes*. Barcelona. Editorial Columna. 366 p.

Tot seguit, donem a conèixer, com a cloenda i confirmació del que afirmam en aquest article, les recensions de Joaquín Rodrigo i de Maria Cateura –respectivament gran compositor i pedagoga de la història de la música– que figuren en les tres últimes edicions d'aquesta obra, obra que precisament no s'ha distribuït en els últims anys a les illes Balears i que ara ho fa a través de l'Editorial Moll. Heu-les ací:

«Ticià Riera consigue un excelente tratado de la evolución del arte de la música, haciendo un breve pero minucioso recorrido por la historia de la música, desde los tiempos de la prehistoria hasta las postrimerías de nuestro siglo XX. El resultado es una valiosa guía para todos aquellos que desean una documentación sucinta pero rigurosa sobre los grandes compositores, estilos y formas de nuestro arte». I «La present obra és un treball completíssim i meticulós sobre l'evolució de l'art musical i les seves característiques en les diferents èpoques. Pel seu contingut i pel profund estudi que presenta de la història i dels diferents estils i formes, la considero una obra de coneixement obligat per a tota persona interessada per la música i per a tots els professionals de l'educació musical, tant de les universitats i conservatoris com dels centres de secundària i primària».

Francesc Claverol

Concerts

museo municipal

RECITAL POETICO DE AUTORES LOCALES YA DESAPARECIDOS

Celebróse el pasado domingo, un recital poético de autores badaloneses ya desaparecidos en la sala-auditorium de nuestro Museo.

Juan Guardiola, Francisco Vidal, Juan Riera, Antolín Puig, Mercedes y Josefina Amigó, Joaquín Sitjá, Rosa Homís, José Utesá, Eudaldo Maciá, José María Alarcón y José María Forá, nos recordaron con su recital algunos de los versos que nos legaron unos inolvidables poetas que, con sus rimas, también colaboraron, en sus días, al engrandecimiento de nuestra Badalona.

Los poetas escogidos para este primer recital —ya que es propósito de sus organizadores recordar a todos nuestros poetas desaparecidos—, fueron José Figueras, Sebastián Sabater, José Granger, Felipe Salvador Rosés, Salvador Solá-Segalés, Pedro de Tera, Angel Valls Pujol, Antonio García Subirana, Baldomero Solá Seriol y Juan Coret y Palay.

En el intervalo entre la primera y segunda parte, Jaime Perramón, actor del cuadro escénico del Colegio Sa-

dedicó, a la memoria de don Olegario Solá (e.p.d.) un fragmento del cuadro de la «Passió» del mencionado actor-autor ya desaparecido. El público guardó unos momentos de silencio en recuerdo al buen amigo Solá, el cual también era director de la Sección Juvenil de Teatro del Museo.

La segunda parte estuvo dedicada a un recital de «lieder» que doña Ana Taulé de Casas, adhiriéndose también, como artista y como a componente de los «Amigos del Museo», al acto que se celebraba, nos deleitó con la interpretación de «Ave Maria», de Schubert; «Panis-Angelicus», de César-Franch; «Rosa de Bardissa», de Schubert; «T'estimo», de Grieg; «Cançó de bressol» y «Cançó de Comiat», de Eduardo Toldrà.

Al final de dicho recital y correspondiendo a los aplausos que le dedicó el selecto público que llenaba la sala-auditorium, interpretó dos composiciones más fuera de programa.

Ticiá Riera, pianista-acompañante de doña Ana Taulé de Casas, hizo gala de sus dotes de maestro en el teclado y compartió, junto a la artista, los aplausos que les fueron dedicados.

ANFORA

CONFERENCIA DEL RDO. P. AVELINO MALLADA SOBRE «NUEVA GUINEA»

Visto el éxito conseguido

Homenaje en Badalona a mosén Jacinto Verdaguer

En la tarde del día de San Jorge, con un lleno a rebosar, celebróse en el palacio Museo Municipal badalonés un importante festival dedicado a la memoria del glorioso poeta catalán mosén Jacinto Verdaguer, que revistió verdadera solemnidad.

El erudito historiador don Antonio Boada dio una conferencia, llena de datos biográficos, sobre el sacerdote autor de «L'Atlàntida», «Canigó» y tantas bellas producciones poéticas, reseñando espléndidamente su vida con la relación del Genio hacia las milenarias montañas del histórico Montserrat. Su larga explicación, rica en detalles, fue coronada con una larga ovación, bien merecida. Antes hizo la presentación del honorable disertante el conocido escritor badalonés señor Utesá.

La conocida y tan exquisita liederista doña Ana Taulé de Casas nos cantó con arte y sentimiento un ramillete de canciones sobre temas verdaguerianos del maestro don Luis Ginestá, que fueron celebradas con prolongadas ovaciones, acompañada con exquisitez por el pianista Ticiá Riera, que fue, asimismo, aplaudido.

Doña Josefina Amigó nos leyó varias poesías del llorado vate, que fueron aplaudidas por el buen gusto con que fueron recitadas.

La honorable Junta del Museo obsequió a todas las señoras y señoritas con la simbólica rosa de San Jorge.

DIGAME, invitado a tan brillante acto, felicita cordialmente a todos.

GRAELL CASTELLIS

La voz de Badalona

Badalona, February 2nd 1967

Dígame (Madrid)

April 23rd 1967

espectáculos

Las Palmas, miércoles, 16-9-81

EL PROFESOR TICIA RIERA, EN EL AULA CULTURAL

El profesor de música y concertista de piano Ticia Riera ofreció anoche un concierto da piano en el Aula Cultural de la Caja Insular de Ahorros.

El músico catalán, fundador y director durante mucho tiempo de la Coral Mare de Deu del Coll, incluyó en la primera parte de este concierto tres obras de Beethoven: Vals Núm. 1, Vals Nº 2 y Sonata nº 14, Op. 27 (Claro de Luna). En la segunda parte interpretó Catalanesques, de Millet y cuatro obras de F. Chopin: Vals

nº 9, Mazurca, Estudio 24 y estudio 13. Para terminar, ofreció Serenata, de Malats.

El numeroso público

premió la gran labor de este estupendo músico con entusiasta y prolongados aplausos.

M.B.D.

(Foto: Urquijo)

El Eco

Las Palmas de Gran Canaria, September 16 th 1981

ALAIOR I CIUTADELLA

Olga Miracle i Ticià Riera es llueixen en un brillant concert

ARCADI GOMILA

Alaior

Diuenge a l'Espai Rotger d'Alaior (i després dilluns a Ciutadella) la soprano Olga Miracle, acompanyada al piano per Ticià Riera, brindaren un suggestiu i brillant concert davant un públic que s'entusiasmà amb les seves interpretacions i que omplia fins a sa porta la sala d'Alaior.

Olga Miracle, soprano dotada d'un cabdal vocal de potent registre agut, de timbre rodó i una línia de cant molt depurada, amb modulacions atractives que evidenciaven la bellesa timbrada de la seva veu i la seva musicalitat, fou acompanyada magistralment per Ticià Riera al piano en un programa variat que comença amb quatre àries operístiques del compositor barroc G.F. Haendel cantades en italià. De l'òpera «Xerxes», interpretà «Ombra mai fù»; de «Rinaldo», l'ària «Lascia ch'io pianga»; de «Julius Cesare», «Piangerò, «La sorte mia»; i també de «Rinaldo», «Furia terribili», amb transcripcions de Ticià Riera.

Les tres primeres àries esmentades, expressives, intimistes, profundes i de gran perfecció tècnica, van ser dites amb sentiment i delicadesa, mentre la darrera de caràcter dramàtic i més be, com diu el títol, furiós, amb força expressivitat i energia va resultar una be-

CIUTADELLA. El concert es va repetir ahir vespre al Centre Social Sa Nostra

llíssima mostra de la brillantor de la música de l'època barroca.

Del període barroc es passà a la cançó catalana amb quatre peces de les «Cançons de Carrer» d'Enric Morera, amb lletres del gran poeta Josep M. de Sagarra, membre de la generació del modernisme: «Clavell de balcó», «Ai Margalida!», «Loreneta», «Estel del matí», precioses obres del popular compositor, delicades i romàntiques, interpretades de

forma exquisida. Dues composicions en alemany del músic mallorquí Miquel Campllonch, que residí uns anys al país germànic, mostraren la genialitat d'aquest compositor de finals del segle XIX, principis del XX. Són, explica la soprano, obres que permeten ornamentacions i petites variants a la llibertat del interpret, en els «Da Capo» i que mostraren la genialitat de l'autor. Van ser «Frühlingsahnung» i «Schön wie

der Mond», acabant el recital amb tres belles composicions d'un altre gran mestre català, Eduard Toldrà, de qui s'executaren «Canticlel», amb lletra de Josep Carner, «Maig», amb lletra de Trinitat Catasús, i «Cançó de grumet», lletra de Tomàs Garcés. El públic rubricà amb encesos aplaudiments les intervencions esmentades i com a propina, oferiren la «Cançó de comiat» de Toldrà i repetiren «L'estel del matí» de Morera. **O**

Menorca

Menorca, February 2nd 2008